

Ústav světových dějin

Oponentský posudek diplomové práce

TOMÁŠKOVÁ, Alexandra, *Na cestě k nezávislosti: Příspěvek ke studiu anglo-irských vztahů ve druhé polovině 19. a na počátku 20. století (1851–1914)*, Diplomová práce, ÚSD FF UK v Praze, Praha 2012, 144 s. rkp.

Předložená diplomová práce Alexandry Tomáškové představuje analýzu britsko-irských vztahů v letech 1851–1914, tj. v období od konce velkého hladomoru v Irsku do vypuknutí 1. světové války, které představovalo významné údobí v anglo-irských, příp. britsko-irských, vztahů. Hned v úvodu je třeba vyzdvihnout skutečnost, že předložená diplomová práce představuje svým rozsahem a zaměřením v českém prostředí nejen zajímavou, ale i přínosnou studii. Alexandra Tomášková dle mého názoru předložila po odborné stránce výbornou a kvalitní práci, jež rozhodně přispěla k bližšímu poznání britsko-irských vztahů ve druhé polovině 19. a na počátku 20. století nejen z politického, ale i hospodářského a sociálního hlediska.

Diplomová práce Alexandry Tomáškové je přehledně rozdělena do pěti kapitol, z nichž každá obsahuje nemalé množství logicky členěných podkapitol. V úvodu autorka analyzuje použité metodologické postupy, bibliografii a vydané prameny, jež použila při své práci. První kapitola představuje komplexní uvedení do problematiky anglo(britsko)-irských vztahů v průběhu novověku, přes ustanovení unie v roce 1801 až po hladomor v polovině 19. století. Druhá se zabývá sociálními, hospodářskými a politickými dopady hladomoru na Iry a na britsko-irské vztahy. Třetí kapitola se věnuje formování irského nacionalismu, spojeného s osobou Daniela O'Connella a hnutím *Repeal*. Čtvrtá kapitola, kterou považuji za jádro práce a z badatelského hlediska za nejpřínosnější, zevrubně analyzuje formování myšlenky irské autonomie, spojené s počátky hnutí *Home Rule*, s reformní politikou liberální strany a jejího předsedy Williama Ewarta Gladstonea a nástupem Charlese Stewarta Parnella, vedoucí ke dvěma neúspěšným pokusům prosadit zákon o irské samosprávě v britské Dolní sněmovně v 80. a 90. letech 19. století. Pátá kapitola se zaměřuje na krizi hnutí *Home Rule*,

Ústav světových dějin

postupný vzestup strany irského žurnalisty Arthura Griffitha *Sinn Fein* a pokusy Henryho Asquitha o vyřešení irských záležitostí před vypuknutím 1. světové války.

Stylistická a jazyková stránka práce Alexandry Tomáškové dosahuje slušné úrovně, ačkoli se v ní vyskytují drobné věcné (s. 41 zaoceánský parník „Oceánik“ správně „Oceanic“, obdobně „Titanik“ správně „Titanic“) a faktografické chyby (s. 141 Benjamin Disraeli nebyl liberál, ale konzervativec; obdobně na s. 143 v případě Roberta Peela) a překlepy (kupříkladu s. 64 „omítal“ správně „odmítal“). Dalším marginálním nedostatkem je systematická nedůslednost v rozlišování rozdělovníku od pomlčky především v poznámkách pod čarou. V poznámkovém aparátu a v použité literatuře doporučuji sjednotit psaní velkých a malých písmen u anglicky psaných publikací a věnovat vyšší pozornost bibliografickému zápisu časopiseckých studií (kupříkladu s. 22).

Navzdory výše zmíněným výtkám je třeba vyzdvihnout skutečnost, že Alexandra Tomášková svou práci založil na nemalém množství anglicky a česky psané literatury, zahrnující vydané edice dokumentů, starší i nejnovější monografie a časopisecké studie. Vzhledem k tomu, že diplomová práce Alexandry Tomáškové splňuje všechny požadavky, kladené na tento typ studentské kvalifikační práce, navrhuji jednoznačně hodnocení **výborně**.

V Praze, 31. srpna 2012

PhDr. Jaroslav Valkoun

Ústav světových dějin FF UK v Praze